

2025-05-28
LI2025/01085**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet****Trafikverket**

781 89 Borlänge

Uppdrag till Trafikverket att göra en fördjupad analys om hantering av undantag från krav på mått, längd och vikt

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att göra en fördjupad analys inför ett eventuellt helt eller delvis övertagande från kommunerna av hanteringen av undantag från bestämmelser i trafikförordningens (1998:1276) om krav på motordrivna fordons mått, längd och vikt.

Utgångspunkten för den fördjupade analysen ska vara förslagen i Trafikverkets rapport Hantering av transportdispenser (LI2024/01327).

Den fördjupade analysen ska omfatta en detaljerad kostnads- och konsekvensanalys som motsvarar bestämmelserna i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar för ett helt eller delvis övertagande av hantering av undantag från kommunerna på kort och lång sikt. Analysen ska också innehålla relevanta riskbedömningar, förslag till processer och arbetssätt samt en tidplan för ett eventuellt övertagande.

Vid genomförandet av uppdraget ska Trafikverket föra dialog med berörda för att inhämta relevanta kunskaper och synpunkter.

För genomförandet av uppdraget får Trafikverket under 2025 använda högst 1 miljon kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 22 Kommunikationer för budgetåret 2025 uppförda anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur, anslagsposten 11.1 Trimning och effektivisering samt miljöinvesteringar.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2025 till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Uppdraget är en del av det i regeringens budgetproposition för 2025 aviserade godstransportpaketet.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen fortsätter sitt strategiska arbete med att utveckla förutsättningarna för en effektiv godstrafik som främjar jobb och tillväxt i hela landet. Regeringens transportpolitik utgår från ett nationellt perspektiv som bidrar till utvecklingen av sammanhängande stråk och har en tydlig systemsyn. Ett holistiskt, trafikslagsövergripande perspektiv som inkluderar alla trafikslag, såväl väg- och järnvägstrafik som sjö- och luftfart behövs.

I 4 kap. trafikförordningen finns bestämmelser om motordrivna fordons vikt, bredd och längd. Om fordonet inte uppfyller kraven och ska färdas på allmän väg krävs ett undantag från bestämmelserna. Beroende på färdväg är det kommunen eller Trafikverket som prövar en ansökan om undantag. Handläggning av och beslut om sådana undantag hanteras alltså hos olika väghållningsmyndigheter beroende på var transporten startar och slutar. Från näringslivet finns önskemål om ett förenklat regelverk, kortare handläggningstider och harmoniserad ansökningsprocess.

Regeringen gav den 15 december 2022 Trafikverket i uppdrag att utreda hur väghållarens handläggning av ärenden om undantag från kraven på mått, längd och vikt kan underlättas och förenklas (LI2022/02314 m.fl.). Trafikverket redovisade uppdraget i rapporten Hantering av transportdispenser. I rapporten redogör Trafikverket för vilka rättsliga och praktiska möjligheter Trafikverket har att, helt eller delvis, sköta ärendehandläggningen och fatta beslut om undantag. Vidare lämnar Trafikverket förslag på förenklingar och effektiviseringar av ärendehandläggningen av transportdispenser.

Regeringen anser att en samordnad hantering av nu aktuella undantag underlättar och stärker förutsättningarna för effektiva godstransporter och förenklar för företag. Trafikverket bör därför ges i uppdrag att göra en fördjupad analys av kostnader och förutsättningar för ett helt eller delvis övertagande från kommunerna av dispenshanteringen.

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Annelie Mannertorn

Kopia till

Finansdepartementet/BA, K och SFÖ
Klimat- och näringslivsdepartementet/NI
Transportstyrelsen
Sveriges Kommuner och Regioner